

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Den foreliggende Traktat vedrørende Forligsbehandling, retslig Afgørelse og Voldgift mellem Danmark og Spanien, er et Led i Bestræbelserne for at skabe et System af Voldgiftstraktater mellem Folkeforbundets Medlemmer paa Grundlag af de i Folkeforbundspagten indeholdte Grundsætninger og den 6. Forsamlings Beslutning af 25. September 1925 (se Rigsdagstidende 1925—26, Tillæg A, Sp. 4473—74). Traktaten betegner et betydeligt Fremskridt sammenlignet med den nugældende dansk-spanske Voldgiftskonvention af 1. September 1905 (Lovtidende 1906, S. 643), som indeholder det Forbehold, at Tvistigheder, der vedrører de kontraherende Staters Livsinteresser eller Uafhængighed, er undtagne fra Voldgift. Herfra var der ganske vist gjort to Undtagelser, idet Parterne forpligter sig til altid at anvende Voldgift i Tilfælde af Tvistigheder, der drejer sig om Fortolkning eller Anvendelse af Overenskomster, eller i Tilfælde af Tvistigheder angaaende visse Fordringer paa Penge.

Den nu afsluttede Traktat hjemler en Løsning ad fredelig Vej af alle Tvistigheder, der maatte opstaa mellem de to Lande, enten gennem retslig Afgørelse eller gennem Behandling af et staaende Forligsnævn.

Ifølge Art. 5 bestaar dette Forligsnævn af fem Medlemmer. Hver Part udnævner frit et Medlem, og begge Parter udpeger efter fælles Overenskomst de tre andre Nævnsmedlemmer, der skal være af forskellig Nationalitet, blandt Borgerne i andre Lande. Hvis Udnævnelsen af disse tre Medlemmer ikke finder Sted rettidig, skal Udnævnelsen overlades til en tredje Magt, der vælges af Parterne i Fællesskab. Hvis der ikke opnaas Enighed herom, udpeger Parterne hver en Magt, og Udnævnelsen foretages da af disse i Fællesskab. Kan disse to Magter ikke blive enige i Løbet af to Maaneder, skal hver af dem indstille det fornødne Antal Kandidater, blandt hvilke Medlemmerne udpeges ved Lodtrækning.

De nærmere Regler for Tvistighederens Forelæggelse for Nævnet og deres Be-

handling findes i Art. 7—16 og er i Overensstemmelse med de i andre af Danmarks nyeste Traktater om Forligsnævn indeholdte Bestemmelser.

Traktaten skelner imellem retlige Tvistigheder og andre Tvistigheder. De retlige Tvistigheder kan kun bringes for det staaende Forligsnævn efter fælles Overenskomst. Hvis Parterne ikke kan blive enige om at forelægge en retlig Tvistighed for Nævnet, eller naar et Forlig for Nævnet ikke opnaas, bringes Tvistigheden ifølge Artikel 17 ved en særlig Aftale (Kompromis) mellem Parterne enten for en Voldgiftsret eller for den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje. Kan en saadan Aftale ikke komme i Stand inden tre Maaneder, kan hver af Parterne ifølge Artiklens 4. Stk., med et forudgaaende Varsel af en Maaned, forelægge Tvistigheden for den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje.

Andre (ikke-retlige) Tvistigheder skal derimod, medmindre der foreligger en særlig Overenskomst mellem Parterne, først forelægges for det staaende Forligsnævn. Opnaas intet Forlig, kan hver Part forelægge Tvistigheden for en Voldgiftsret, der oprettes i hvert enkelt Tilfælde og bestaar af fem Medlemmer, valgt efter de samme Regler som Forligsnævnet. Denne Voldgiftsret optræder ifølge Artikel 19 som en Slags tvungen Forligsmand, »amiable compositeur«, og kan foreskrive en for Parterne bindende Ordning. Tvistigheden bringes for Voldgiftsretten ved en særlig Aftale (Kompromis), og kan der ikke opnaas Enighed herom i Løbet af tre Maaneder, nedsættes Voldgiftsretten i Overensstemmelse med Afdeling IV i Haagerkonventionen af 18. Oktober 1907 (Lovtidende 1910, S. 77).

Traktaten, der ved sine Bestemmelser om bindende Løsning ad fredelig Vej af alle mulige Tvistigheder uden nogen Undtagelse hører til den mest moderne Type af Voldgiftstraktater, er afsluttet for et Tidsrum af 10 Aar, saaledes at den, hvis den ikke opsiges 6 Maaneder før Udløbet af denne Frist, anses for fornyet for et Tidsrum af 10 Aar og saaledes fremdeles.